

Jaarverslag 2016

Inhoud

Toeristische Publicaties	3
Beurzen.....	4
Communicatie en media.....	4-5
Infrastructuur.....	6
Sectormomenten.....	7
Projecten.....	7-9
Intergemeentelijke samenwerking waaruit projecten (kunnen) voortvloeien.....	10-12
Data overlegstructuren.....	13
Financieel verslag.....	14-17

- **Plan Bier Waasland**

Plan Bier Waasland is een gratis kaart met 3 wandelroutes en 4 fietsroutes langs brouwers en kroegen.

Het plan kadert binnen de campagne van Plan Bier van Toerisme Oost- Vlaanderen. Plan Bier Waasland werd initieel in 7.500 exemplaren gedrukt, er volgde in het najaar een herdruk van 10.000 exemplaren.

Financiering: Toerisme Waasland

- **Toeristische gids Waasland**

De toeristische gids laat je kennismaken met alle schatten van het Waasland. Hij werd in 14.000 exemplaren gedrukt en ze gingen allen de deur uit. Ook in 2016 werden er actiebonnen voorzien bij de toeristische aanbieders en horeca.

Financiering: Toerisme Waasland

- **Fiets- en Wandelkalender**

Deze brochure bundelt heel wat activiteiten die de toeristische diensten in het Waasland uitzochten. De focus ligt op wandelen en fietsen. Er werden 6.000 exemplaren gedrukt.

Financiering: Toerisme Waasland

- **Campagne 'Logeren in Vlaanderen Vakantieland'**

Toerisme Waasland zorgt voor het Waasland voor de wervende teksten en levert fotomateriaal aan.

Financiering: LIV, 5 PTO's

Beurzen

- Beurzen: Fiets- en wandelbeurs in Utrecht en Mechelen.
- Autoloze Zondag in Sint-Niklaas.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Communicatie en media

• Online media

- Bij de sociale media schakelen we Facebook en Twitter in.
- Naar de e-mailadressen van de toeristen en recreanten waarover we beschikken (4.774 adressen), sturen we consumentennieuwsbrieven.
- Naar de toeristische sector van het Waasland sturen we sectornieuwsbrieven (350 adressen).
- Website www.toerismewaasland.be
- Website www.OntdekhetWaasland.be

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen en Toerisme Waasland

• Campagnes:

• Oeverlopen

Er werd een aparte website www.oeverlopen.be gelanceerd naar aanleiding van de Sigmawerken in de overstromingsgebieden. Daarin werden een aantal nieuwe, herwerkte en bestaande wandelroutes langs de oevers van de Schelde en de Durme opgenomen. Er werden drie teasers en drie 360° filmpjes ontwikkeld en online gepromoot via Youtube en Facebook.

Deze campagne focuste op het kernproduct 'Schelde-Durme-Moervaartcomplex' zoals vooropgesteld in het Strategisch Beleidsplan van het Waasland.

Campagneresultaten:

- De campagne haalde een bereik van meer dan 2,2 miljoen kwalitatieve impressies (1 miljoen videoweergaven op Facebook + 1,2 miljoen impressies op Youtube);
- De Youtube campagne scoort het beste wat betreft kwalitatieve views, met betere cijfers na 25%-50%-75%-100% van de video;
- De Facebook campagne scoort beter wat betreft doorsturen van website verkeer;
- De strategie zorgde ervoor dat de 360° filmpjes heel kwalitatief bekeken werden;
- In totaal klokken we af op 10.500 website sessies tussen 29 juli en 5 september 2016, goed voor 208 conversies.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen/Toerisme Waasland

• **Fictiereeks 'Den 11de van den 11de'**

Er werd een online mediacampagne opgezet in het kader van de fictiereeks 'Den Elfde van den Elfde' die in februari op Eén verscheen.

Er kwam een aparte website, we maakten online promotie voor de gratis brochure (kaart) 'Den Elfde van den Elfde' met 3 fietsroutes in Prosperpolder door middel van 3 wervende filmpjes op Facebook. Tot slot werden er consumentennieuwsbrieven verstuurd.

Campagneresultaten:

- Dit alles resulteerde in 6.788 websiteklikken op 320.285 bereikte personen op 3 weken tijd met een budget van € 1.500 (€ 0,22 per klik).
- De videoadvertenties haalden 228.026 videoweergaven (3sec. of langer) op 283.707 bereikte personen met een budget van € 1.500 (€ 0,01 per klik).
- De videoadvertenties werden gemiddeld 2,39 keer weergegeven per persoon. Ze werden 36.256 keer voor minstens 50% bekeken en 14.523 keer voor 100% bekeken.

Return on Investment van de campagne:

- Inschrijvingen StapAf: 15, waarvan 6 door campagne (40%)
- Bestellingen webshop: 1.120, waarvan 631 door campagne (56,34%)
- Download pdf + gpx: 11.218, waarvan 3.631 door campagne (32,37%)
- Inschrijvingen nieuwsbrief: 371, waarvan 278 door campagne (74,93%)

- Voor facebook haalden we 471 nieuwe likes binnen op deze periode

Financiering: Toerisme Waasland

Infrastructuur

- **Vernieuwde fietsnetwerkaart Waasland**

In 2016 werd de fietsnetwerkaart van het Waasland herwerkt. Deze blijft 4 jaar geldig.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

- **Wandellussen in de Durmevallei (Waasmunster-Lokeren)**

Er werden 3 nieuwe wandellussen gecreëerd in de Durmevallei:

- Steendorp Route
- Roosenbergrouete rood en blauw

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

- **Fietslussen in het Havenland**

De brochure 'Havenland' bevat 3 fietsroutes tussen natuur en industrie in het gebied van de Waaslandhaven. De kaart is gratis en er werden 10.000 exemplaren gedrukt.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Sectormomenten

- **Overleg toeristische diensten**

Dit overleg vindt twee keer per jaar plaats. In 2016 vond het overleg plaats op **dinsdag 15 maart 2016** en **dinsdag 8 november 2016**.

Op de agenda staat veelal een stand van zaken en/of evaluatie van de lopende projecten, aftoetsen van nieuwe ideeën en een vooruitblik op wat het volgende jaar zal brengen. De samenwerking tussen de toeristische diensten verloopt heel goed. Aan de talrijke aanwezigheid op dit netwerkmoment merken we een grote betrokkenheid van de diensten bij het toerisme in de regio.

Financiering: Toerisme Waasland

- **Sectormomenten**

- 13 april 2016: sectormoment gidsen
- 21 april 2016: sectormoment over de Schelde (in samenwerking met Toerisme Scheldeland)
- 24 mei 2016: sectormoment Logeren in Vlaanderen Vakantieland
- 27 oktober 2016: sectormoment Durme – Moervaart

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen en Toerisme Waasland

Projecten

- **B(l)oeiend Oost-Vlaanderen – Floraliëntocht**

Eind oktober 2015 ontvingen Toerisme Oost-Vlaanderen en haar copromotoren het Proefcentrum voor Sierteelt, de gemeente Wetteren en de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde (de organisatie achter de Floraliën) de goedkeuring voor het B(l)oeiend Oost-Vlaanderen-project. Dat werd eind 2014 ingediend bij het programma voor Plattelandsontwikkeling PDPO III 2014-2020 (Platteland Plus). Dankzij deze goedkeuring kon er de volgende tweeënhalf jaar samen 227.102 euro (exclusief BTW) geïnvesteerd worden in het creëren van een hogere belevingswaarde van de sierteelt in de bloemenstreek. De promotoren ontvangen 65% cofinanciering van Europa, de Vlaamse overheid en de Provincie Oost-Vlaanderen.

Toerisme Oost-Vlaanderen en de copromotoren zullen de sierteelttraditie ontsluiten om zo de recreatie en het toerisme in de streek te versterken. Door samenwerking tussen publieke en private partners in zowel de sierteelt- als de toeristische sector zal tijdelijke en permanente productontwikkeling gerealiseerd worden. Er zijn 26 partners in het project. Het projectgebied situeert zich in de regio's Scheldeland en Waasland. Eind 2015 startte IDEA Consult in opdracht van Toerisme Oost-Vlaanderen met een verkennend onderzoek naar de mogelijkheden van een toeristisch-recreatieve ontsluiting van de sierteelt.

Op 3 maart 2016 kwam de stuurgroep, bestaande uit de 26 projectpartners, voor de eerste keer samen in het Proefcentrum voor Sierteelt in Destelbergen. Daar werd het project en het onderzoek voorgesteld. Op 8 juni kwam de stuurgroep voor de tweede keer samen, deze keer op de Hogeschool Gent, Campus Melle. Op de agenda stond een toelichting van de HoGent (afstudeerrichting Groenmanagement), de voorstelling van het actieplan en een stand van zaken van Toerisme Oost-Vlaanderen en het Proefcentrum voor Sierteelt (PCS).

Op basis van de projectfiche en het eindrapport van het onderzoek van IDEA Consult werd een actieplan opgemaakt dat in 2017 moet leiden tot concrete toeristische acties in de bloemenstreek. Het plan werd op 8 juni 2016 voor goedkeuring voorgelegd aan de stuurgroep en bevatte elf acties waaraan de komende twee jaar gewerkt zal worden: telers met aanbod voor bezoekers, telers met thuisverkoop, sierteelt in de horeca, sierteelt in de diensten toerisme, sierteelt in de open ruimte, bloemen- en plantenmarkten, evenementen, bloemen- en plantenvelden, productontwikkeling, vorming en marketing.

Ter voorbereiding van de eigenlijke productontwikkeling en marketing werden in 2016 twee bevestigingen uitgezet, respectievelijk aan siertelers en horecazaken. In de eerste werd bij siertelers gepolst naar het toeristische aanbod, thuisverkoop en ligging van hun (bloemen)velden, in de tweede bij horecazaken naar hun aanbod rond bloemen of sierteelt (in hun menu's, op hun terrassen, ...).

In mei waren de eerste kleine realisaties binnen het project een feit: op vijf locaties (Destelbergen, Laarne, Wachtebeke, Wetteren en Wichelen) werden een aantal bloemenperkjes aangelegd om eenjarige perkplanten in de kijker te zetten. De perkjes creëren een nog aangenamere omgeving voor de lokale bevolking, maar ook voor bezoekers. Alle aanplantingen zijn herkenbaar aan een projectbord dat voorbijgangers oproept om ook zelf deze planten aan te planten.

Toerisme Waasland ontwikkelde de flyer en de affiche van de Floraliëntocht, een reeks van jaarlijkse fietstochten ter promotie van de sierteelt in de regio. De 200 affiches en 9.000 flyers werden door Toerisme Scheldeland, Toerisme Waasland,

Toerisme Wetteren en Toerisme Lochristi verspreid binnen en buiten de regio. Het team stond ook in voor de input van content op de website www.floralientocht.be. Aan de vier begeleide fietstochten in Wetteren namen 146 fietsers deel. In Lochristi ging de begeleide fietstocht door op 28 augustus en had 22 deelnemers.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen voor het project B(l)oeiend Oost-Vlaanderen/Toerisme Waasland voor de Floraliëntocht

- **Ambachtelijk Weekend**

Toerisme Waasland werkte een nieuw plan van aanpak uit voor de organisatie van het Ambachtelijk Weekend.

Onder het thema 'vuur' werd op zaterdag 20 en zondag 21 augustus het 37ste Ambachtelijk Weekend georganiseerd in het Waasland en Zeeuws-Vlaanderen.

Financiering: Toerisme Waasland

- **Omvorming app 'Ontdek het Waasland' naar website**

De website 'Ontdek het Waasland' werd gelanceerd op 1 september. Er werd gedurende 3 maanden een Facebookcampagne gevoerd (september – oktober – november).

We bereikten met deze campagne met een budget van € 427,50:

- 105.183 unieke personen
- 249.372 weergaves op de website
- 6.933 totale klikken
- 3.713 websiteklikken
- 55 vind-ik- leuks op Facebookposts
- 75 gedeelde Facebook berichten

Financiering: Toerisme Waasland

- **Verhuis Toerisme Waasland**

Op 22 maart verhuisde Toerisme Waasland van een gebouw van de stad Sint-Niklaas, Grote Markt 45 naar het Provinciaal Domein De Ster, Lange Rekstraat 30 in Sint-Niklaas.

*Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen/
Toerisme Waasland*

- **Schelde Sterk Merk (lid van de begeleidings-en stuurgroep)**

De Scheldevallei krijgt € 4.000.000 van Toerisme Vlaanderen voor de toeristische ontplooiing.

‘Van Steen tot Steen langs de Schelde’ speelt in op het toeristische groeipotentieel van de Scheldevallei. De projectpartners willen hier een netwerk van erfgoedsites uitbouwen met als hoofdrolspelers de kastelen van Bornem, Laarne en Wissekerke (Kruibeke). Die kastelen liggen op de as tussen het Steen van Antwerpen en het Gravensteen van Gent en zullen worden opengesteld voor het publiek. Met deze nieuwe toeristische trekkers willen de projectpartners toeristen de weg tonen naar de Schelde, zijn idyllische dorpen en erfgoed, zijn streekbieren en zijn unieke slikken, schorren en overstromingsgebieden.

Deze partners zetten hun schouders onder het project:

de gemeenten Laarne, Kruibeke en Bornem, Graaf de Marnix de Sainte-Aldegonde, de stad Dendermonde, Regionaal Landschap Schelde-Durme, Agentschap voor Natuur en Bos/Natuurinvest, Toerisme Oost-Vlaanderen, Provincie Antwerpen, Waterwegen en Zeekanaal NV en de vzw Historische Woonsteden.

Het Project Schelde Sterk Merk is ingebed in de werking van het **Regionaal Landschap Schelde-Durme**. Toerisme Waasland zetelt hier in de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering.

- **PDPO III (Programma Document voor Plattelands Ontwikkeling) – (lid Projectgroep)**

Het Waasland werd erkend als Leadergebied (Liaisons Entre Actions de Développement de l’Economie Rurale). Leader wil de leefbaarheid op het platteland verbeteren door lokale initiatieven en samenwerking tussen lokale actoren te stimuleren. In het Waasland gaat het over de gemeenten Wachtebeke, Moerbeke, Stekene, Sint-Gillis-Waas, Beveren en Kruibeke.

De 3 thema’s die weerhouden werden zijn:

- Lokale voedselstrategieën en streekproducten
- Leefbare dorpen
- Profileren en promotie streekidentiteit

- **Onthaal en Recreatie werkgroep Havengebied (lid van de werkgroep)**

Binnen het actieprogramma van het GRUP Afbakening zeehavengebied Antwerpen is een van de strategische doelstellingen de ontwikkeling van de recreatiemogelijkheden in en om de haven. Hiervoor is een werkgroep Onthaal en Recreatie opgericht. Toerisme Waasland maakt hier deel van uit.

- **EGTS (Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking) Linieland van Waas en Hulst (lid van de werkgroep)**

Voor de noordelijke bossengordel is een belangrijke hefboom het EGTS (Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking). De 4 grensgemeenten (Beveren, Sint-Gillis-Waas, Stekene en Hulst) willen de samenwerking versterken door overleg en gezamenlijke projecten te realiseren. Zo is er bijvoorbeeld het project Zeeuws-Wase bossen met Klingspoor als uitvalsbasis voor wandelingen, educatie en verkenning van de thema's spoor, klompen, natuur-bos, grens.

Interreg Vlaanderen-Nederland heeft goedkeuring verleend aan een bijdrage van € 1,4 miljoen voor 'Grenspark Groot-Saeftinghe', een ambitieus project van Vlaamse en Nederlandse overheden ten behoeve van de natuur in en rond het unieke natuurgebied het 'Verdronken Land van Saeftinghe'.

Projectverantwoordelijke: EGTS

Project partners:

Vlaamse Overheid, Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, Natuurpunt Antwerpen Noord vzw, Provincie Zeeland, Stichting Het Zeeuwse Landschap, Vlaamse Landmaatschappij, Waterwegen en Zeekanaal NV.

Totale subsidiale kosten:

Op een totaal budget van €2.790.111,72 levert Interreg een bijdrage van €1.395.055,86 (50%).

- **Erfgoedcel Waasland (lid van de stuurgroep)**

- **IGP (Intergemeentelijk Project) Reinaert (secretariaat = Toerisme Waasland)**

In 2016 was Lokeren de voorzittende gemeente.

- **Vzw Poldersparkschap te Kruibeke (lid werkgroep)**

Het gecontroleerd overstromingsgebied van de Polders van Kruibeke is bijna voltooid. Het gebied is grotendeels in handen van Waterwegen en Zeekanaal. Vandaag worden veel activiteiten uitgevoerd door Agentschap van Natuur en Bos en Waterwegen en Zeekanaal. Nu de Polders bijna voltooid zijn gaan W&Z en ANB zich meer op de achtergrond houden.

Heel wat enthousiaste personen, verenigingen en organisaties zijn al actief in de Polders. Er is veel appreciatie voor het reeds geleverde werk. Het wordt belangrijk om deze vele activiteiten te coördineren en op elkaar af te stemmen. Dit in het belang van de Polders van Kruibeke en in het belang van iedereen die er actief is.

De Polders van Kruibeke moet een overstromingsgebied worden met een hoge natuurwaarde waardoor het ook een recreatief-toeristische trekpleister wordt. Daarom zullen de streekhouders van de Polders van Kruibeke samengebracht worden in een organisatie: vzw Poldersparkschap. In 2016 gingen verschillende vergaderingen hieraan vooraf. De oprichting van de vzw zelf is voorzien voor 2017.

- **Onthaal-en recreatieplan Durmevallei (lid kerngroep en stuurgroep)**

De gemeenten Hamme, Waasmunster, Zele, Lokeren en Temse en de organisaties Agentschap voor Natuur en Bos, Waterwegen en Zeekanaal, Toerisme Oost-Vlaanderen en het Regionaal Landschap Schelde-Durme met Schelde Sterk Merk gingen financieel en inhoudelijk het engagement aan om mee hun schouders te zetten onder de uitwerking van een gezamenlijke onthaalvisie voor de Durmevallei. Het bureau Stramien & Pavlov zal instaan voor de uitwerking ervan.

- **Dagelijks Bestuur**

- 23 februari 2016
- 14 april 2016
- 9 juni 2016
- 30 augustus 2016
- 22 november 2016

- **Raad van Bestuur**

- 15 maart 2016
- 10 mei 2016
- 22 september 2016
- 6 december 2016

- **Algemene Vergadering**

- 10 mei 2016
- 6 december 2016

- Jaarrekening

Inkomsten

73 LIDGELDEN EN SUBSIDIES	€ 158.318,87
73001 Bijdragen gemeenten, VVV's en verenigingen	€ 58.479,60
73002 Bijdragen Toerisme Oost-Vlaanderen	€ 58.209,60
73004 Subsidies lonen	€ 41.629,67
74 DIVERSE VERENIGINGSOPBRENGSTEN	€ 2.592,84
74002 Ambachtelijk Weekend	€ 2.000,00
74006 Verzekeringen	€ 368,46
74011 Kantoormateriaal	€ 224,38
75 FINANCIËLE OPBRENGSTEN	€ 350,20
75001 Intresten spaarrekening	€ 350,20
TOTAAL INKOMSTEN	€ 161.261,91

Uitgaven

61 DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	€ 131.358,33
61002 Ambachtelijk Weekend	€ 14.480,11
61007 Advertenties	€ 21.959,82
61008 Reynaertmysterie	€ 2.474,93
61013 Port en verzending --> Verzendingskosten	€ 18,24
61014 Verplaatsingskosten --> Verplaatsingskosten bestuur	€ 527,49
61015 Hard- en Software --> Informatica	€ 1.925,36
61016 Kantoorbenodigdheden	€ 5.861,26
61017 Keukenbenodigdheden	€ 1.472,71
61018 Representatie en PR	€ 1.065,31
61020 Werkings- en uitrustingskosten --> Internet, telefonie, GSM	€ 941,59
61021 Lidgelden	€ 371,49
61024 Beheer Loonberekening	€ 588,39
61025 Verzekeringen	€ 1.407,11
61026 Publicatiekosten Belgisch Staatsblad	€ 257,73
61027 Vergaderingen en Persmomenten	€ 494,20
61030 Verschuldigde BTW	€ 50,00
61033 Sectormomenten	€ 10.353,72
61034 Personeelskosten TOV	€ 60,00
61035 Vergaderingen	€ 529,70
61036 Toeristische gids	€ 9.217,13
61037 Toeristische kaart	€ 10.103,92
61038 Samenwerking audiovisuele media	€ 2.717,77
61039 Social media	€ 300,00
61042 Floraliëntocht	€ 2.064,60
61043 Fictiereeks 'Toespijs'	€ 8.288,02
61044 App 'Ontdek het Waasland'	€ 28.070,21
61048 Evenementenfolder Waasland	€ 5.757,52

62 LONEN	€ 42.847,99
62100 Lonen	€ 31.573,59
62200 Patronale Bijdragen	€ 9.418,31
62301 Maaltijdcheques	€ 927,93
62302 Medische controle	€ 164,66
62303 Opleidingen	€ 50,00
62304 Verplaatsingskosten + parking personeel WL	€ 483,00
62305 Andere personeelskosten	€ 230,50
63 VOORZIENINGEN	€ -16.729,26
63500 Toevoeging voorzieningen	€ 0,00
63510 Terugname voorzieningen (-)	€ -16.729,26
65 FINANCIËLE KOSTEN	€ 24,00
65001 Bankkosten Fintro Lonen	€ 12,00
65002 Bankkosten Fintro Zichtrekening	€ 12,00
TOTAAL UITGAVEN	€ 157.501,06
SALDO	€ 3.760,85

- **Balans**

ACTIEF**Beschikbaar op 31/12/2016**

Spaarrekening Fintro	€ 188.764,98	
Zichtrekening	€ 35.913,88	
Zichtrekening Lonen	€ 16.026,30	
Kas	€ 23,34	€ 240.728,50

Totaal actief**€ 240.728,50****PASSIEF****Eigen vermogen 31/12/2015**

Reserve (voorziening) realisatie Strategisch Plan	€ 213.696,91	
Saldo 2016	€ 23.270,74	€ 240.728,50
	€ 3.760,85	

Totaal passief**€ 240.728,50**

Mevrouw Melissa Dheere, Magergoedkouter 1a, 9041 Oostakker, aangesteld in de Algemene Vergadering van woensdag 24 november 2004 als controleur voor het nazicht van de boekhouding, heeft de rekeningen 2016 gecontroleerd en verleent hierbij ontheffing aan de leden van de Raad van Bestuur van Toerisme Waasland."

Goedgekeurd,
Sint-Niklaas
12/04/2017